

Beleids- en begrotingstoelichting

Dierenwelzijn

Begroting 2026

I. INHOUDSTAFEL

I.	INHOUDSTAFEL.....	2
II.	INLEIDING DOOR DE MINISTER	4
III.	SAMENVATTING	5
IV.	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN.....	6
V.	BELEIDSVELD DIERENWELZIJN.....	7
5.1	SD 1: Een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren	7
	OD 1: Nieuw beleid uitrollen	7
	OD 2: Verbeteren van het welzijn van landbouwdieren	7
	OD 3: Begeleiden van dierentuinen naar het houden van dieren volgens de nieuwste wetenschappelijke kennis op vlak van dierenwelzijn	7
	OD 4: Aanscherpen van de normen voor het houden van niet-gedomesticeerde dieren door particulieren en in dierentuinen	7
	OD 5: Belanghebbenden op duurzame wijze betrokken houden bij het maximaal vervangen, verminderen en verfijnen van dierproeven, binnen een kader van verantwoorde omgang met dieren	8
	OD 6: Het Kennelbesluit: evalueren en waar nodig aanscherpen	8
	OD 7: Controleren van de populatie van honden en katten in dierenasielen en structurele en uitgebreide ondersteuning voor deze inrichtingen	8
	OD 8: Doordacht fokbeleid bij honden en katten	8
	OD 9: We organiseren en ondersteunen de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn	8
	OD 10: Vlaanderen is een voortrekker in Europa	9
5.2	SD 2: Ontwikkelen van een efficiënte informatie- en sensibiliseringsstrategie voor alle dieren gericht op diverse, en soms moeilijk te bereiken, doelgroepen	9
	OD 11: Sensibiliseringsacties en gerichte campagnes voor specifieke doelgroepen.....	9
	OD 12: Het publiek informeren via digitale kanalen	10
	OD 13: Meer zichtbaar maken van de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen	10
5.3	SD 3: Verder inzetten op een efficiënt en kwaliteitsvol inspectiebeleid	11
	OD 14: Een proactieve handhaving door in te zetten op een risico gebaseerd controleplan	11
	OD 15: Monitoren en analyseren van trends	11
	OD 16: Sterkere samenwerking met andere besturen/overheden/actoren	11
5.4	SD 4: Een kordate uitvoering van controles, maatregelen en sancties	12
	OD 17: Optimaliseren en versterken van Dierenwelzijn Vlaanderen	12
	OD 18: Effectieve en passende sanctionering na overtredingen	12
	OD 19: Een degelijk controle- en handhavingsbeleid	12
5.5	SD 5: Een digitale sprong voorwaarts	13
	OD 20: Professionaliseren door digitalisering en exploreren van innovatieve technologieën	13
5.6	Budgettair kader voor het begrotingsjaar 2026	13

5.6.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ..	15
5.6.2 DAB's ..	16
5.6.3 Overige entiteiten onder gezag ..	16
5.6.4 Overige entiteiten onder toezicht ..	16
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD ...	17
VII. LIJST MET AFKORTINGEN ..	18
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN ..	19

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2026 wordt opnieuw een speciaal jaar voor het Vlaamse dierenwelzijnsbeleid. Zo komen er voor het eerst administratieve geldboetes voor schendingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn. Een mijlpaal voor ons beleid: voor het eerst gaan we een volledig zelfstandig sanctioneringsbeleid voeren. Het is misschien atypisch dat een minister in zijn inleiding meteen uitpakt met boetes, maar het Vlaamse dierenbeleid durft ook onpopulaire beslissingen nemen als die ervoor kunnen zorgen dat vermijdbaar dierenleed ook effectief vermeden wordt. Kordate handhaving is belangrijk, om overtreders te bestraffen én om potentiële overtreders af te schrikken.

We durven ook voortrekkers te zijn. Dat hebben we in de voorbije jaren al in heel wat dossiers bewezen, maar ook in 2026 komt er opnieuw ambitieus nieuw dierenbeleid. Zo komen we met een verbod op de handel in en publiciteit voor dierenonvriendelijke producten, we geven vorm aan het uitdoofscenario voor het dolfinarium, er komen aangescherpte normen voor vogels in dierentuinen, we gaan voetzoolletsels bij vleeskippen vaststellen in de slachthuizen en we gaan het gebruik en introductie van bodycams voor onze inspecteurs onderzoeken. We gaan ook onze inspectieverslagen – in eerste instantie die van de erkende honden- en kattenkwekers, kweker-handelaars en dierenhandelszaken – actief openbaarmaken, omdat we de Vlamingen zoveel mogelijk transparantie willen bieden.

Er ligt nog heel wat werk op onze plank, maar dit document toont aan dat we ook in 2026 de nodige plannen hebben én de middelen om veel in beweging te zetten voor meer dierenwelzijn. Het is niet altijd populair, en het is niet altijd makkelijk om pionier te zijn in bepaalde dossiers, maar we gaan het wel blijven doen. Ik wens u veel leesplezier.

III. SAMENVATTING

Vlaanderen verdient een ambitieus en breed gedragen dierenwelzijnsbeleid en ook in 2026 geven we daar verder vorm aan. Naast de recurrente processen en de dagelijkse werking, wordt verder ingezet op verbeteringen van het dierenwelzijn voor alle diergroepen. Een belangrijke focus blijft het implementeren van onze nieuwe Vlaamse Codex Dierenwelzijn.

Deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) heeft betrekking op alle activiteiten en begrotingskredieten van het beleidsdomein Omgeving binnen de bevoegdheden van het beleidsveld Dierenwelzijn.

In de volgende tabel vindt u het overzicht terug van de totaliteit van de begrotingskredieten die in deze BBT aan bod komen.

TOTAAL - DIERENWELZIJN, excl. apparaatsuitgaven

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	1.056	0	7.915	8.160
Bijstelling BO 2026	0	580	0	135	135
BO 2026	0	1.636	0	8.050	8.295

PROGRAMMA QF - DIERENWELZIJN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	1.056	0	7.915	8.160
Bijstelling BO 2026	0	580	0	135	135
BO 2026	0	1.636	0	8.050	8.295

Het beleidsveld Dierenwelzijn omvat slechts 1 ISE, ISE Dierenwelzijn met begrotingscode M. Binnen dit ISE is er dus ook slechts 1 begrotingsprogramma QF. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de taken en budgetten binnen dit beleidsveld.

De apparaatskredieten binnen het programma QA die ingezet worden voor de activiteiten van het departement Omgeving binnen het beleidsveld Dierenwelzijn, worden afzonderlijk besproken onder deel VI van deze BBT.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Niet van toepassing voor dierenwelzijn.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Niet van toepassing voor dierenwelzijn.

V. BELEIDSVELD DIERENWELZIJN

Het beleidsveld Dierenwelzijn omvat 1 ISE, ISE Dierenwelzijn.

ISE DIERENWELZIJN

5.1 Strategische doelstelling 1: Een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

OD 1: Nieuw beleid uitrollen

Ik bouw het Vlaamse dierenwelzijnsbeleid verder uit. In 2026 focus ik onder andere op het verder implementeren en uitbreiden van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn, met bepalingen rond het uitdoofscenario voor het houden van dolfijnen, aanpassingen aan het nieuwe Strafwetboek en de openbaarheid van inspectieverslagen. Ik zal ook met het oog op een verbod op de handel in en publiciteit voor dierenvriendelijke producten regelgevende initiatieven nemen en tevens het gebruik en introductie van bodycams voor onze inspecteurs onderzoeken.

OD 2: Verbeteren van het welzijn van landbouwdieren

We blijven aandachtig toekijken op het welzijn van landbouwdieren. Een veelvoorkomende aandoening bij vleeskippen en kalkoenen in intensieve houderijsystemen zijn voetzoolletsels die veel pijn veroorzaken. Naast de herinvoering van een regelgeving van toepassing op het welzijn van de kalkoenen, en dit gelet op de vernietiging van het eerder besluit door de Raad van State, zal de regelgeving met betrekking op het welzijn van de vleeskippen aangevuld worden met modaliteiten om deze letsels met opgeleid personeel vast te stellen in het slachthuis en die vaststellingen terug te koppelen naar de pluimveehouder zodat deze alle nodige maatregelen kan nemen om deze aandoening zo veel mogelijk terug te dringen. Parallel worden de nodige opleidingen voorzien op dit vlak voor het personeel van de slachthuizen.

OD 3: Begeleiden van dierenhuizen naar het houden van dieren volgens de nieuwste wetenschappelijke kennis op vlak van dierenwelzijn

Dierenhuizen kunnen waardevol zijn voor onder meer educatie en conservatie. Ik blijf Vlaamse dierenhuizen daarom waar gepast verder ondersteunen en breng de nieuwste inzichten over het welzijn van dierenhuizendieren onder de aandacht van het personeel in dierenhuizen door opleidingen.

OD 4: Aanscherpen van de normen voor het houden van niet-gedomesticeerde dieren door particulieren en in dierenhuizen

Ik zal in 2026, op basis van de resultaten van een evaluatie, de normen aanscherpen voor het houden van vogels in dierenhuizen. Tevens zal er een evaluatie gebeuren van de minimumnormen m.b.t. het houden van reptielen. Eind 2026 zal het eindrapport van deze evaluatie beschikbaar zijn. Het doel van deze evaluatie is om de bestaande minimumnormen systematisch te toetsen aan de meest recente wetenschappelijke inzichten inzake dierenwelzijn. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de huisvesting, de verrijking

van de leefomgeving, de sociale behoeften van de dieren en het voorzien van voldoende ruimte en stimulansen om natuurlijk gedrag te kunnen vertonen.

Ik beëindig de discussies over het laatste dolfinarium in Vlaanderen en kies definitief voor een uitdoofscenario. Tegen uiterlijk 2037 zetten we het houden van walvisachtigen volledig stop in Vlaanderen. Eerder hebben we al enkele verplichtingen opgelegd ter verbetering van het welzijn van de bestaande dieren. Zo moet er onder meer een buitenbassin gebouwd worden tegen 2027. Nu zetten we een stap verder. Op het moment dat het nieuwe buitenbassin volledig afgeschreven is – in 2037 – eindigt het verhaal van het dolfinarium sowieso definitief. Het houden van walvisachtigen blijft enkel dan nog mogelijk tijdelijk, door gespecialiseerde opvangcentra voor gekwetste en zieke in het wild levende walvisachtigen met het oog op hun rehabilitatie en vrijlating in de natuur.

OD 5: Belanghebbenden op duurzame wijze betrokken houden bij het maximaal vervangen, verminderen en verfijnen van dierproeven, binnen een kader van verantwoorde omgang met dieren

Samen met de sector blijf ik inzetten op het vervangen en verminderen van dierproeven, waarbij wordt verder gebouwd op het bestaande actieplan ter vermindering van dierproeven. Ik verwacht in 2026 een advies van de Vlaamse Proefdierencommissie en een juridisch advies met betrekking tot de modaliteiten en randvoorwaarden voor het invoeren van een verbod op dierproeven voor de ontwikkeling van detergenten en een verbod op dierproeven die gebruik maken van honden, katten en primaten. Er komt ook een verplichte retributie voor wie een aanvraag doet om te werken met proefdieren. We gebruiken de opbrengsten hiervan om het dierenwelzijn te versterken.

OD 6: Het Kennelbesluit: evalueren en waar nodig aanscherpen

In 2026 start ik het onderzoek en evaluatie naar de mogelijkheden om nieuwe hondeneigenaars van rassen die als gevaarlijk kunnen worden beschouwd en van rassen die het vaakst in dierenasielen zitten, te verplichten om een opleiding te volgen. Dit onderzoek wordt van nabij opgevolgd door Dierenwelzijn Vlaanderen.

OD 7: Controleren van de populatie van honden en katten in dierenasielen en structurele en uitgebreide ondersteuning voor deze inrichtingen

Ik wil de dierenasielen die kampen met een toestroom van (te) veel honden en katten helpen en baseer me daarvoor op de aanbevelingen die door de specifiek daartoe opgerichte werkgroep van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn werden gedaan. Bijzondere aandacht gaat uit naar rassen waarvan er een overaanbod aanwezig is in de dierenasielen.

Ik herbekijk in dit kader de bestaande steunregeling voor dierenasielen om ze vanaf 2026 meer te richten op asielen die bij controles afgestane of in beslag genomen dieren opvangen.

Tegelijk werk ik regelgeving uit rond de instroom van buitenlandse asiel- en zwervhonden en -katten, die nu in grote getale Vlaanderen binnenkomen. Er wordt in dit kader ook een registratiesysteem uitgewerkt voor organisaties die dieren importeren vanuit het buitenland.

OD 8: Doordacht fokbeleid bij honden en katten

Vlaanderen wil (ook internationaal) een voortrekkersrol opnemen op het gebied van erfelijke aandoeningen: genetische defecten die er vaak door de mens 'ingefokt' zijn, er ook weer 'uitfokken' om op die manier heel veel dierenleed te vermijden. In deze regeerperiode rollen we een nieuw en doordacht fokbeleid uit voor honden en katten met de ambitie om erfelijke aandoeningen zo veel mogelijk uit te sluiten en de genetische diversiteit te verhogen. Een stamboom zal zo eindelijk dienen als een kwaliteitslabel dat een zekere garantie biedt aan de koper over de gezondheid en het welzijn van een aangekochte hond of kat. Ik laat in 2026 mijn administratie een bestek opmaken voor de ontwikkeling van een centrale databank waarin alle gegevens in het kader van het fokbeleid en stambomen kunnen worden bijgehouden en waaruit waardevolle wetenschappelijke informatie gehaald zal kunnen worden.

OD 9: We organiseren en ondersteunen de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn is één van de belangrijkste adviesorganen die zowel mij als minister voor Dierenwelzijn, als Dierenwelzijn Vlaanderen (de Afdeling Dierenwelzijn van het departement Omgeving) met adviezen bijstaat bij de ontwikkeling van het beleid. Dierenwelzijn Vlaanderen zorgt voor de continue ondersteuning en begeleiding van deze Raad. In 2026 start ik de voorbereiding van een grondige evaluatie van de werking en samenstelling van deze Raad met het oog op een aangepaste samenstelling en werking vanaf de nieuwe mandaatsperiode die zal ingaan in 2028.

OD 10: Vlaanderen is een voortrekker in Europa

Ik blijf inzetten op internationale uitdagingen zoals de grensoverschrijdende puppyhandel en lange dierentransporten. Binnen Europa neemt Vlaanderen een voortrekkersrol op inzake het dierenwelzijnsbeleid en dat doen we samen met gelijkgestemde landen binnen de Vught-groep. Als actief lid van deze groep blijft Vlaanderen aandringen op bijkomend Europees dierenwelzijnsbeleid en werken we mee aan een snelle goedkeuring en uitvoering van lopende en nieuwe wetgevingsvoorstellen. Ik blijf in dit kader onverkort pleiten voor een verbod op het chirurgisch castreren van biggen en de invoering van positieflijsten op EU-niveau.

5.2 Strategische doelstelling 2: Ontwikkelen van een efficiënte informatie- en sensibiliseringsstrategie voor alle dieren gericht op diverse, en soms moeilijk te bereiken, doelgroepen

OD 11: Voeren van sensibiliseringsacties en gerichte campagnes voor specifieke doelgroepen

Ik blijf volop inzetten op sensibilisering over dierenwelzijn in het algemeen, maar ook op specifieke thema's waarover best herhaaldelijk gecommuniceerd wordt, zoals bijvoorbeeld de verplichte sterilisatie van katten.

Sensibilisering is in de eerste plaats gebaseerd op het gevoerde beleid met als basis analyses of wetenschappelijk onderzoek. Op basis hiervan wordt dan gekozen om doelgroep-specifieke campagnes te voeren, al dan niet in samenwerking met bepaalde partners. Hierbij worden steeds goede praktijken gepromoot zodat koper en verkoper worden gewezen op hun verantwoordelijkheden en het aanschaffen van een huisdier dus een weloverwogen keuze wordt.

Ik blijf jaar na jaar naar onze scholen trekken met een educatief project op maat van klassen. Hierbij wordt de ruime omgeving van de school betrokken zoals lokale besturen, dierenartsen en dierenasielen.

Voor campagnes over specifieke diersoorten of sectoren, wordt gekeken naar de relevante doelgroepen en kanalen. Zo blijf ik inzetten op assertieve campagnes die onder andere het aantal impulsaankopen van huisdieren moeten verminderen.

Ik zal op termijn ook gericht laten sensibiliseren richting de varkenshouders over het onrechtmatige, routinematige couperen van biggenstaarten en de ongevallen met roostervloeren waarbij varkens in mestputten omkomen. In de aanloop hiervan zal overleg gepleegd worden met de relevante partners.

Ik wil het Dierenwelzijnslabel 'Beter voor Dieren' uitrollen om consumenten beter te informeren. Dit label fungeert ook als promotie voor de diervriendelijke productie van voedsel. Er zijn heel wat Vlamingen die hier rekening mee willen houden bij het doen van hun inkopen en daarom moeten zij beter en duidelijker geïnformeerd worden dan wat vandaag al gebeurt. Er zijn ook heel wat producenten die bovenop de wettelijke vereisten extra inspanningen doen voor hun dieren en zij verdienen dat die inspanningen onder de aandacht gebracht worden en beloond door de consument.

Specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld dierenasielen, slachthuizen en lokale besturen, krijgen regelmatig nieuwsbrieven met informatie over de relevante regelgeving en aandachtspunten.

De politie wordt ook systematisch geïnformeerd via de eigen kanalen (vb. Wikipol) en er worden periodiek opleidingen op maat voor hen georganiseerd door Dierenwelzijn Vlaanderen.

Lokale besturen zijn tevens een belangrijke schakel om correcte informatie te verspreiden en een breed doelpubliek te bereiken en sensibiliseren. Ik blijf hen permanent instrumenten aanreiken in de vorm van campagnebeelden, flyers, affiches, kant-en-klare teksten, ... en er worden voor hen ook netwerkevents rond dierenwelzijn georganiseerd.

Voor doelgroepen die moeilijker te bereiken zijn, wordt continu gekeken naar samenwerkingen met partners en intermediairen die ervaring hebben met het bereiken van de betrokken doelgroepen.

OD 12: Het publiek informeren via digitale kanalen

De website www.huisdierinfo.be werd vernieuwd in 2025 om nog aantrekkelijker en gebruiksvriendelijker te worden. Via dit kanaal biedt Dierenwelzijn Vlaanderen (potentiële) eigenaars betrouwbare informatie over de zorgnoden van huisdieren en sensibiliseren zij rond diverse dierenwelzijnsthema's. Tegen het einde van 2026 zullen alle huisdierfiches op deze website vernieuwd en geactualiseerd zijn zodat ze volledig in lijn blijven met de laatste wetenschappelijke inzichten.

OD 13: Meer zichtbaar maken van de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen naar het ruime publiek

Dierenwelzijn Vlaanderen communiceert open over haar werking via bijvoorbeeld de actieve openbaarheid van adviezen van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, de lijst van erkende inrichtingen, de cijfers uit Dog-ID en Cat-ID, de cijfers van de asielen, wetenschappelijke onderzoeken, niet-technische samenvattingen van dierproeven, ... In 2026, na de benodigde aanpassingen in de regelgeving, komt hier nog de openbaarmaking van de inspectieverslagen van in eerste instantie de erkende honden- en kattenkwekers, kweker-handelaars en dierenhandelszaken bij. We kiezen voor maximale transparantie, zodat de Vlamingen zo goed mogelijk weten tot welke zaken ze zich kunnen richten.

De digitalisering van Dierenwelzijn Vlaanderen zorgt voor een efficiëntere monitoring en rapportering over de werking waardoor er sneller en meer op geregelde basis gecommuniceerd kan worden. Dierenwelzijn Vlaanderen groeit zo meer dan ooit uit tot de referentie in Vlaanderen op het vlak van het verzamelen en verspreiden van correcte communicatie en cijfers over dierenwelzijn. Als expertisecentrum blijft Dierenwelzijn Vlaanderen zeker ook de lokale besturen en de politie actief ondersteunen bij hun communicatie en sensibilisering over dieren.

5.3 Strategische doelstelling 3: Een efficiënt en kwaliteitsvol inspectiebeleid

OD 14: Optimaliseren van een proactieve handhaving door in te zetten op een risico gebaseerd controleplan

Dierenwelzijn Vlaanderen hanteert bij het handhavingsbeleid een risico-gebaseerd jaarlijks controleplan. In dit plan staan preventie en vroegtijdige interventie centraal. Door gebruik te maken van uitgewerkte risicobeoordelingen worden inspecties gericht uitgevoerd.

Dit betekent dat we meer prioriteit geven aan bepaalde bedrijven of inrichtingen die een hoger risico vormen op dierenwelzijnsproblemen. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor de grote spelers. De indruk mag nooit ontstaan dat alleen kleine garnalen gevat worden, terwijl grote vissen door de mazen van het net glijpen.

OD 15: Monitoren en analyseren van trends

Dierenwelzijn Vlaanderen is een moderne en professionele organisatie, die voor de beleidsontwikkeling en dagelijkse werking goed gebruik maakt van datacollectie, databeheer en analyse van deze data en trends. We houden de vinger aan de pols en detecteren problemen zo snel mogelijk.

Door efficiënt gebruik te maken van deze data, worden potentiële risico's en trends nauwkeurig geïdentificeerd en geprioriteerd. Daardoor detecteren we overtredingen sneller en werken we proactief aan het voorkomen van dierenwelzijnsproblemen.

OD 16: Sterkere samenwerking met andere besturen, overheden en actoren

Ik blijf aandachtig voor het behouden van de goede samenwerking tussen Dierenwelzijn Vlaanderen en de diverse partners op het terrein zoals het FAVV, de politie, de parketten en de lokale besturen. We hebben hier de voorbije jaren al enorme stappen vooruit gezet,

waardoor bijvoorbeeld de politiezones nu quasi allemaal een aanspreekpunt hebben voor dierenwelzijn. Er is een netwerk opgezet dat op het terrein een voelbaar verschil maakt. We gaan dat netwerk de komende jaren verder blijven versterken en voeden. We zorgen ervoor dat elke lokale politiezone minstens één verantwoordelijke Dierenwelzijn heeft en dat elk lokaal bestuur verbonden is met minstens één dierenasiel. Door middel van structureel overleg en het afsluiten of vernieuwen van samenwerkingsprotocollen maken we gezamenlijke inspanningen nog beter gecoördineerd en nog effectiever. Bestaande overeenkomsten worden regelmatig geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd, zoals bijvoorbeeld het hitte- en koudeprotocol met de slachthuissector.

De kennis en expertise bij Dierenwelzijn Vlaanderen en hun partners wordt hoog gehouden door middel van regelmatige en gestructureerde overlegmomenten. Hierdoor kunnen er goed geïnformeerde beslissingen genomen worden en worden handhavingsmaatregelen ook efficiënter uitgevoerd.

Daarnaast bespreek ik met de collega's op federaal niveau de problematieken met betrekking tot dierenwelzijn zoals bijvoorbeeld het sterven van dieren bij stalbranden en de verkoop en het gebruik van vuurwerk.

5.4 Strategische doelstelling 4: Een kordate uitvoering van controles, maatregelen en sancties

OD 17: Optimaliseren en versterken van Dierenwelzijn Vlaanderen

Dierenwelzijn kent een duidelijk en steeds groeiend maatschappelijk belang. Dierenverwaarlozing en dierenmishandeling krijgt dan ook een hoge prioriteit in het vervolgingsbeleid. Ik geef Dierenwelzijn Vlaanderen de nodige middelen en capaciteit zodat hun werking nog verder verbeterd kan worden.

Daarnaast blijf ik ook de dierenartsen met opdracht verder inzetten voor controles in de slachthuizen.

OD 18: Effectieve en passende sanctionering na overtredingen

Er komen vanaf 2026 voor het eerst administratieve geldboetes voor schendingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn. Dit is een grote stap vooruit: we gaan nu een volledig zelfstandig sanctioneringsbeleid voeren, zodat we ook sterker een afschrikkingsbeleid kunnen voeren om zo toekomstige overtredingen of schendingen te voorkomen.

Met het Openbaar Ministerie werden in het verleden reeds gezamenlijke afspraken gemaakt (COL04/2019). Ik laat deze in het licht van de nieuwe codex opnieuw evalueren. Met het oog op verdere verfijning of de vernieuwing van de COL04/2019, zet Dierenwelzijn Vlaanderen in 2026 het structureel overleg verder met de parketmagistraten die de dossiers rond dierenwelzijn behandelen.

Ik laat ook verder onderzoeken welke bijkomende aanpassingen nodig zijn om het nieuwe bestuurlijke sanctioneringsproces zo efficiënt mogelijk te laten werken, zoals bijvoorbeeld het uitwerken van alternatieve sancties (vorming, professionele begeleiding en taakstraffen).

OD 19: Een degelijk controle- en handhavingsbeleid

Er worden veel dieren gehouden door particulieren, maar de meeste dieren worden gehouden in inrichtingen waar gezelschapsdieren gekweekt en verhandeld worden, op landbouwbedrijven, in dierentuinen, in proefdierlaboratoria en in slachthuizen. Ik laat mijn administratie uiteraard prioriteit geven aan die plaatsen waar het grootste risico bestaat dat het grootste aantal dieren lijden.

Dierenwelzijn Vlaanderen speelt ook reactief in op het grote aantal meldingen die binnen komen via het brede publiek. Daarnaast voorziet het controleplan in proactieve controles bij bedrijven en tijdens transport.

5.5 Strategische doelstelling 5: Een digitale sprong voorwaarts

OD 20: Professionaliseren door digitalisering en exploreren van innovatieve technologieën

Ik blijf inzetten op digitalisering om de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen en haar partners te optimaliseren en te ondersteunen en blijf alert voor de ontwikkeling van nieuwe technologieën.

In dit kader wordt er in 2026 werk gemaakt van de verdere uitbreiding en verbetering van het dossieropvolgingssysteem voor de uniforme registratie van meldingen en controles en het automatisch genereren van documenten en rapporten uit de geregistreerde data.

Er worden ook verdere stappen gezet voor de ontwikkeling van een digitale toepassing voor het melden van voetzoolletsels bij pluimvee. Ook inzake de genetische gezondheid van honden en katten wordt er verder toegewerkt naar de ontwikkeling van een specifieke centrale databank (project Breeding Healthy Pets).

De bestaande digitale toepassingen met betrekking tot dierenwelzijn, die door externe partners gebruikt worden, worden verder verbeterd en onderhouden (vb. DogID en CatID). Ik laat ook nagaan hoe we de dierenasielen nog verder digitaal kunnen ondersteunen, met zo min mogelijk administratieve last voor de asielmedewerkers.

Ik blijf ook bij mijn voornemen om Artificiële Intelligentie in te zetten voor het opsporen van overtredingen (vb. opsporen van online advertenties voor dieren). Hiertoe wordt er in 2026 een haalbaarheidsstudie uitgevoerd in samenwerking met het Agentschap Digitaal Vlaanderen.

Om al deze digitale uitdagingen aan te kunnen gaan, investeer ik de komende jaren in de ontwikkeling van toepassingen, de bijhorende infrastructuur en opleiding van het personeel van Dierenwelzijn Vlaanderen.

5.6 Budgettair kader voor het begrotingsjaar 2026

In de volgende overzichtstabellen wordt u een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de uitgaven die binnen het ISE Dierenwelzijn ingeschreven werden in de begrotingsopmaak 2026.

Het beleidsveld Dierenwelzijn omvat slechts 1 ISE, ISE Dierenwelzijn met begrotingscode M. Binnen dit ISE is er dus ook slechts 1 begrotingsprogramma QF. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de taken en budgetten binnen dit beleidsveld.

	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	7.915	145	8.060	8.160	145	8.305
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.915	145	8.060	8.160	145	8.305

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De ontvangsten binnen het Vlaams Dierenwelzijnsfonds kunnen aan uitgavenzijde zeer breed ingezet worden ten voordele van Dierenwelzijn. De uitgaven binnen het Dierenwelzijnsfonds worden in de begroting gelijkgesteld aan de ESR-ontvangsten binnen het Fonds (1.636 keuro).

De reguliere beleidskredieten binnen Dierenwelzijn (6.414 keuro) worden voor het grootste deel ingezet voor beleids- en onderzoeksuitgaven inzake dierenwelzijn (2.845 keuro). Daarnaast wordt 1.849 keuro voorzien voor de ondersteuning van de dierenasielen en 1.720 miljoen euro voor de dierenwelzijnsinspecties in de Vlaamse slachthuizen.

In de dierenwelzijnsbegroting werd via de BO2026 een recurrente besparing doorgevoerd ten bedrage van 435 keuro VAK/VEK, en dit in uitvoering van de besparingen die beslist werden door de Vlaamse Regering (efficiëntiewinsten).

Er wordt vanaf 2026 580 keuro VAK/VEK ingeschreven op het loonartikel QB0-1QFD4MB-LO van het Dierenwelzijnsfonds voor het opvangen van de loonlast voor 8 personeelsleden die ingezet worden voor Dierenwelzijn, conform de betrokken beslissing van de Vlaamse Regering.

Voor de meer gedetailleerde bespreking van deze budgetten wordt verwezen naar de bespreking van de desbetreffende artikels verder in de BBT.

De volgende (meer gedetailleerde) budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de wijzigingen naar aanleiding van de generiek toegepaste indexatieregels. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

5.6.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid

Ontvangstenartikelen

QB0-9QFDTMB-OW - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID (DIERENWELZIJSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een Vlaams Dierenwelzijnsfonds opgericht.

Dit fonds wordt gespijsd met de opbrengsten voortvloeiend uit de bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024, onder andere met de retributies voor de aanvragen tot erkenning en voor de aflevering van het certificaat van goedkeuring voor vervoermiddelen voor dieren, de bijdragen voor de identificatie en registratie van honden en katten, de administratieve boetes en geldsommen bedoeld in artikel 70 van de Codex Dierenwelzijn.

Daarnaast kan het fonds gespijsd worden met schenkingen, legaten en sponsoring; vrijwillige bijdragen van de proefdiergebruikers voor onderzoek naar en promotie van alternatieven voor dierproeven; rechtsplegingsvergoedingen die in kader van rechtszaken opgelegd kunnen worden; en de inning van bij eigenaars of voormalige eigenaars van onkosten die voortvloeien uit de inbeslagname van verwaarloosde dieren.

De toegewezen uitgaven binnen het Fonds DWZ worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie ontvangstenartikel QB0-9QFDTMB-OW en uitgavenartikels QB0-1QFD4MB-LO en QB0-1QFD4MB-WT).

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	1.056	0
Bijstellingen BO 2026	0	580	0
BO 2026	0	1.636	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met de begrotingsopmaak 2026 worden de ontvangsten van het Dierenwelzijnsfonds bijgesteld met +580 k.euro omwille van de invoering van een verhoogde heffing voor de identificatie en registratie van honden en de invoering van een heffing voor de identificatie en registratie van katten, omwille van een verhoging van de boetebedragen die opgelegd worden aan overtreders van de dierenwelzijnsreglementering en omwille van een te verwachten stijging van het aantal boetedossiers ten gevolge van de inwerkingtreding op 1 januari 2026 van art. 70 inzake bestuurlijke sanctionering van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn.

Wat betreft de verhoging van de boetebedragen en het aantal boetedossiers wordt verwacht dat de inkomsten met 30% stijgen, wat een extra inkomst van 100 k.euro impliceert.

De heffing voor de identificatie en registratie van honden zal -zoals voorzien in het programmadecreet BO25- verhogen van de huidige 4 euro per geregistreerde hond naar 8 euro per geregistreerde hond. Met een geraamd aantal van 80.000 nieuwe geregistreerde honden per jaar, is de te verwachten verhoogde inkomst voor de registratie van honden dus 320.000 euro (= 4 euro * 80.000 honden). De nieuwe heffing voor de identificatie en registratie van katten zal -zoals voorzien in het programmadecreet BO25- 2 euro per geregistreerde kat bedragen. Met een geraamd aantal van 80.000 nieuwe geregistreerde katten per jaar, is de te verwachten inkomst voor de registratie van katten dus 160.000 euro (= 2 euro * 80.000 katten).

Uitgavenartikelen

QB0-1QFD2MA-WT - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJNSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de reguliere werkmiddelen inzake dierenwelzijn gegroepeerd. Het gaat hierbij vooral om de uitgaven voor studies en wetenschappelijk onderzoek inzake dierenwelzijn. Verder worden ook de vergoedingen voor dierenartsen die controles uitvoeren in slachthuizen en de ondersteuning van dierenasielen gefinancierd vanuit dit artikel. Ook de bijdrage van het Vlaams Gewest in het kader van het FAVV-protocol, campagnes en communicatie-initiatieven en diverse administratie- en werkkosten inzake dierenwelzijn worden aangerekend op dit artikel.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	6.859	7.104
<i>Index</i>	-10	-10
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-435	-435
BO 2026	6.414	6.659

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wordt verlaagd met 435 keuro in lijn met de VO-brede besparingen.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Het krediet wordt verminderd met 435 keuro in uitvoering van de besparingen die beslist werden door de Vlaamse regering (efficiëntiewinsten) binnen het beleidsveld Omgeving en Natuur	-435	-435	Het budget voor beleid en onderzoek inzake dierenwelzijn wordt verminderd met 435 keuro
TOTAAL	-435	-435	

QB0-1QFD4MB-LO - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJNSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID (DIERENWELZIJNSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt het mogelijk om personeelskosten in het kader van de uitvoering van de nieuwe Codex Dierenwelzijn aan te rekenen op het Dierenwelzijnsfonds.

De toegewezen uitgaven binnen het Fonds DWZ worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie ontvangstenartikel QB0-9QFDTMB-OW en uitgavenartikels QB0-1QFD4MB-LO en QB0-1QFD4MB-LO).

Kredietevolucie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	580	580
BO 2026	580	580

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Verhoging van de uitgaven binnen het Fonds ivm. de verhoging van de ontvangsten binnen het Fonds	580	580	Er wordt vanaf 2026 580 keuro voor het opvangen van de loonlast voor 8 personeelsleden die ingezet worden voor Dierenwelzijn, conform de betrokken beslissing van de Vlaamse Regering
TOTAAL	580	580	

QB0-1QFD4MB-WT - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE

DIERENWELZIJSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID (DIERENWELZIJSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een Vlaams Dierenwelzijnsfonds opgericht.

De inkomsten van het Fonds mogen aangewend worden voor de financiering van administratie- en werkingskosten, personeelskosten van de entiteit bevoegd voor dierenwelzijn, kosten voor juridische bijstand, kosten voor sensibilisering, kosten voor studies en wetenschappelijk onderzoek, de Vlaamse Dierenwelzijnsprizen, investeringen, toezicht, en de toepassing en controle van de bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 en de uitvoeringsbesluiten ervan en de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake, waaronder ook de kosten die gepaard gaan met de inbeslagname van verwaarloosde dieren, alsook het verlenen van subsidies voor het dekken van de kosten voortvloeiend uit het gesubsidieerd wetenschappelijk onderzoek in het kader van dierenwelzijn, en het verlenen van subsidies die bestemd zijn voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het dierenwelzijn, en deze bestemd ter uitvoering van projecten in het kader van het Klimaatbeleid.

De toegewezen uitgaven binnen het Fonds DWZ worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie ontvangstenartikel QB0-9QFDTMB-OW en uitgavenartikels QB0-1QFD4MB-LO en QB0-1QFD4MB-WT).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	1.056	1.056
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	1.056	1.056

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen ten opzichte van BA2025.

5.6.2 DAB's

Niet van toepassing.

5.6.3 Overige entiteiten onder gezag

Niet van toepassing.

5.6.4 Overige entiteiten onder toezicht

Niet van toepassing.

VI. APPARAATSKREDIETEN

Binnen het beleidsveld Dierenwelzijn is er slechts 1 entiteit actief: het departement Omgeving. Aangezien het departement ook actief is binnen andere beleidsvelden (Omgeving en Natuur) werd er op basis van de specifiek voor Dierenwelzijn voorziene middelen een inschatting gemaakt van het deel van de apparaatskredieten dat ingezet word voor Dierenwelzijn in 2026.

TOTAAL APPARAATSKREDIETEN BBT DIERENWELZIJN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	2.739	2.739
Bijstelling BO 2026	0	0	0	0	0
BO 2026	0	0	0	2.739	2.739

PROGRAMMA QA – QB0 – DEPARTEMENT OMGEVING – DIERENWELZIJN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	2.739	2.739
Bijstelling BO 2025	0	0	0	0	0
BO 2025	0	0	0	2.739	2.739

Er zijn in 2026 geen aanpassingen ten opzichte van de BA2025. Er wordt in 2026 binnen het apparaatsprogramma een personeelsbudget van 2.511 keuro en een werkingsbudget van 228 keuro voorzien voor het beleidsveld Dierenwelzijn.

Aangezien het departement Omgeving dus hoofdzakelijk actief is binnen andere beleidsvelden (Omgeving & Natuur) wordt er voor de bespreking van de achterliggende departementale begrotingsartikels QB0-1QAX2ZZ-LO en QB0-1QAX2ZZ-WT verwezen naar de BBT voor het beleidsveld Omgeving en Natuur.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WT	Werkings en Toelagen (ESR-aggregaat)

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'